

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.за Црну Гору број 10 пара
за Стране Земље број 20 паралист излази
УТОРНИКОМ и ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:

„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:

„Vjesnik“ Cettigné (Monténégro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“
а претплату и огласе Администрацији
Огласи се наплаћују по погодби

Петроград, 21. јула. Царски манифест гласи: Ми Никола други, Цар и самодржац свију Руса, Краљ Пољски, велики књаз финландски и т. д. и т. д. саопштавамо свијема нашим вјерним поданицима, да Русија по вјери и крви у родству са народима словенским, а вјерна својим историјским традицијама, није никада једним индиферентним оком пратила њихову судбину, него су са ванредном једнодушностју и ванредном силом братски осјећаји руског народа пробуђени ових потоњих дана за Словене, када је Аустро-Угарска упутила Србији тражења која једна независна држава није у стању примити. Пошто је пренебрегнула и помирљив и попустљив одговор српске владе, Аустрија се пожурила да пријеђе у напад с оружјем и отпочела је бомбардовање Биограда. Тим створеним положајем ми смо принуђени били ставити војску и флоту на ратну ногу, чинећи ипак све напоре у корист мира, јер су нам живот и имања наших поданика драгоцјена. Њемачка на супрот нашег вјековног доброг пријатељства и незадовољна нашим тврђењима, да предузете мјере немају циљ непријатељски према Њемачкој, затражи њихово неодложно укидање, а пошто је од тога била одбијена, одмах објави рат Русији. Данас не само да треба стати на браник рођене земље неправедно увријеђене и сачувати достојанство, него и част и неповредимост положаја Русије међу велесилама. Ми смо тврдо убјеђени да ће се сви вјерни поданици једнодушно дићи с оданостју у одбрани руске земље. Нека унутрашње несугласице забораве овог озбиљног часа да би се доказало да је уједињење Цара са његовим народима постало још чвршће и да ће Русија, дигнувши се као један једини човек, одбити дрски нападај непријатеља. С вјером у правичност нашег дјела и с надом у Божје Провиђење, ми позивамо благослов Божји на Свету Русију и нашу храбру војску! — Никола. (Вјесник).

Ниш, 22. јула. Предсједник Народне Скупштине Андра Николић упутио је у име Нар. Скупштине поздраве предсједницима руске думе, француског и енглеског парламента и предсједнику скупштине на Цетиње. Предсједнику Государствене Думе — Петроград: „Част ми је по једногласном ријешењу Народне Скупштине извијестити за Государствену Думу најтоплији поздрав српске скупштине у име српскога народа. Скупштинско ријешење донесено је уз бурне одушевљене овације руском Цару и руском народу. Српска војска хита границама да одушевљено гине за одбрану угроженог Српства. Увјеравам вас и молим, кажите Государ. Думи, да ми сви у Србији осјећамо да није угрожено само Српство, него да се рат води противу Словенства. Живио Руски Цар! Живио Руски Народ! Предсједник Народне Скупштине Николић.“

Парламенту — Париз: „У име Српске Народне Скупштине у Нишу и по њеном једногласном ријешењу, част ми је изјавити вам за француски парламенат одушевљени и најтоплији поздрав Српске Скупштине. Народ српски увијек је имао најживље симпатије и најдубље поштовање према великом француском народу. У овом историјском тренутку ми сви у Србији кријепимо се осјећањем, да се у одбрани права и правде налазимо на истој страни. Предсједник Нар. Скупштине, Николић.“

Предсједнику Доњег Дома — Лондон: „У име Српске Народне Скупштине у Нишу и по њеном

једногласном ријешењу, част ми је изјавити вам за енглески парламенат одушевљење и најтоплији поздрав срп. скупштине. Ја узимам слободу саопштити вам ово ријешење зато, што ми је познато да се сви жељни правде неће узалуд обратити племени- том енглеском народу. Живио Краљ Ђорђе! Живио енглески народ, који је увијек заштићивао слободу и правду! Предсједник Скупштине — Николић“.

Берлин 22. јула. Цар је сазвао Рајхстаг у изва- редан сазив.

Рим, 22. јула. Листови јављају да предстоји општа мобилизација.

Париз, 22. јула. Њемачке трупе су продрле у Луксенбург и пресјекле саобраћајне везе близу Нансија. Нијемци су напали на једну француску царинарницу. Друге ъемачке трупе пријешле су француску границу близу Сирја. Тврди се, да неке ъемачке трупе наступају поред ријеке, која пролази кроз Седан. Један телеграм из Белфора јавља, да је једна ъемачка патрола, која је ушла на францу- ску територију, наишла на једну француску патролу, која је заробила три ъемачка коњаника. Општа мобилизација примљена је у Француској са оду- шевљењем. Француска Влада протестовала је про- тиву заузимања Луксенбурга и повреде белгијске територије од стране Њемачке. У једном апелу, који су упутили Предсједник Републике и Министар- ски Савјет француском народу, каже се: Ситуација је најозбиљнија. Сви народи, као и неутрални, мо- билисали су. Француска, која је све учинила да би спасла мир, предузела је сличне мјере. Влада позива народ да остане миран и ако устреба, да испуни своју дужност.

Лондон, 22. јула. Влада је заузела све станице те- леграфије без жиче, које су припадале појединцима или друштвима. Канада је извијестила Краља Ен- глеске да је спремна да потпомогне свог суверена.

Лондон, 22. јула. Шведска и Норвешка објавиле су неутралност.

Цариград, 22. јула. Отоманска влада објављује званично да ће остати неутрална. Она је наредила само дјелимичну мобилизацију. Та је мобилизација изведена на азијским обалама и на руској граници и циљ би јој био да спријечи Русији пролазак кроз Дарданеле.

Петроград, 22. јула. Цар је одржао овај говор вишим официрима војске и марине у Зимској Палати: „Русија, наша велика отаџбина, у миру и са достојанством примила је вијест о објави рата. Ја сам увјерен да ћемо овај рат, макар какав био, во- дити до краја, и ја овдје изјављујем свечано, да нећу закључити мир, прије него што и посљедни непријатељски војник не буде напустио нашу те- риторију. Ја се обраћам свима вама, који пред- стављате моје вјерне гардијске трупе и петроград- ски војни округ, у вашем лицу, и на цијелу моју војску, уједињену и јаку као гранитни зид, и при- зивам благослов Божји на вас прије него што уђете у рат.“

Берлин, 22. јула. Њемачке трупе поштовале су до сад заповијест да не прелазе француску грани- цу, али на против јуче су француске трупе без об- јаве рата пријешле француску границу, и ако је на неколико дана раније француска влада била утвр-

дила неутралну зону на више мјеста. Од јуче и ноћас неколико француских авиона, снабђени бомбама, летјели су изнад више њемачких мјеста. Неки су доспјели до Бадена, па чак и у Баварску и повриједили неутралност баварске територије. Неки од њих допрли су до Рајне, покушавајући свуда да разоре жељезничку пругу. Тим поступцима Француска је отпочела непријатељства, и безбједност царевине приморала нас је да предузмемо војничке мјере. Цар је издао заповијест њемачком амбасадору да напусти Париз.

Ниш, 23. јула. Јуче су Аустријанци покушали у великом броју да се на Дрини искрцају на српско земљиште, али су били јуначки сузбијени. Аустријанци су том приликом изгубили седамнаест официра и много војника.

Лондон, 22. јула. „Тајмс“ пише: Ми нити имамо што да светимо ни да освајамо. У данашњим околностима нас не могу руководити него само два обзира, и то: наша дужност спрам наших пријатеља и инстинкт очувања.

Потоњи од ових обзира је најјачи, и у случају акције треба га сматрати одлучним. Ми не можемо одвојено скрштених руку посматрати наше пријатеље изложене опасности уништења.

Кад бисмо остали пасивни и кад би ратна срећа окренула против оних, чији су интереси везани са нашим, ми врло добро схваћамо да би послје дошао ред на нас.

Наш је најмоћнији интерес, наш закон самоучавања, који је својствен хуманости. Армије, које се данас прикупљају против наших пријатеља, у ствари пријете нашој сигурности исто као и њиховој.

С мирноћом, али одлучно ми ћемо извршити нашу дужност у том сукобу, без преседана, а потреба се за то већ даје јако осјетити.

Кад бисмо морали интервенисати, цијела земља не би се устегла пред никаквим жртвама како би побједоносно изашли из једне борбе која може да запријети нашој народној ерзистенцији.

Берлин, 22. јула. Цар Виљелм је пред манифестантима држао следећи говор:

„Тешки час лежи над Њемачком. Са свију страна, на моју велику жалост, принуђавају нас на једну

праведну одбрану, те се стога морамо латити оружја. Ако и у потоњем моменту моји напори не успију да убиједо моје противнике да се повуку и одрже мир, надам се да ћемо с помоћу Божјом извући мач и нећемо га вратити у корице него с чашћу. Рат ће изискивати од њемачког народа огромне жртве у новцу и крви, али ми ћемо показати нашим непријатељима, шта то значи напасти Њемачку.

А сада вас препоручујем Богу, идите у цркве и клекните пред Господом и молите га да поможе нашу ваљану војску“.

Вратио се из Петрограда. Његово Краљ. Височанство Књаз Петар вратио се јуче по подне са пута из Петрограда у пријестоницу. Књаз Петар путовао је из Петрограда преко цијеле средње Русије и преко Румуније, па је прије неки дан приспио у Ниш, гдје је био одушевљено дочекан на српскоме Двору. Из Ниша је Књаз Петар продужио пут преко Скопља, Митровице, Дечана и Пећи на Цетиње. Прије поласка из Петрограда, Његово Величанство Цар Никола на милостив и дирљив начин опростио се је са младим Књазом, ставивши на њега десницом знак крста и поздравивши преко њега Господара и сву Црну Гору, изјавивши најтоплију жељу за побједу наше заједничке ствари.

Одушевљење у народу. И у пријестоници, и по цијелој земљи сваки дан бива све силније народно одушевљење за рат. Вијести, које нам једна за другом долазе и јављају крупне догађаје, наилазе на радосни одјек у срцу нашега јавнога мишљења. Свак је убјеђен да је ово један свети рат и да преживљујемо најславније дане свјетске историје, у којима ће српско име бити златним писменима записано. Ратна прокламација племенитог и моћног Руског Императора створила је у нас неописано одушевљење. Русија света, моћна, непобједива Русија, словенска мајка, повукла је свој мач из корица за слободу Словенства. Црногорци, од давнина њени вјерни и послушни синови, данас су одушевљенији него икад, и њихово одушевљење, које нема граница, слива се сада у једнодушни усклик: Живио Цар! Живјела Русија!

За Црвени Крст. Ми смо се сви у потоњем ослободилачком балканском рату и сувише заморили, и сувише истрошили, а да би смо сада за ове тешке али славне дане, и од нашега Црвенога Крста могли очекивати да потпуно одговори својем хуманом задатку. Што је још веома важно, ваља имати на уму, да ће Црвени Крст сада бити упућен само на помоћ из наше земље. Помоћ из осталих земаља споро ће доћи или ће бити много слабија него у првоме рату. Зато је дужност свијех родољуба, свијех добрих људи, да свако од својих уста откине прилог и похита Црвеноме Крсту у помоћ, чиме ће ублажити болове наших рањеника и мученика за отаџбину.

Чланови Краљевске Владе, господа министри, да би у томе погледу дали примјер пожртвовања, јуче су се сви уписали за осниваче Црвенога Крста, и сваки од њих упутио је његовој управи свој улог од по 50 пергера.

Надамо се да ће и сви остали грађани похитати својим прилозима и приложити колико који може било у новцу било у превојним материјалу и другим потребама за ратнике.